

Türkiye ile Fransa arasında imzalanan Kültür Anlaşmasının onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 21 . VII . 1953 - Sayı : 8463)

No.
6162

Kabul tarihi
15 . VII . 1953

MADDE 1. — Türkiye ile Fransa arasında 17 Haziran 1952 tarihinde Ankara'da imzalanan Kültür Anlaşması onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

17 Temmuz 1953

TÜRKİYE İLE FRANSA ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ve Fransa Hükümeti, dostane bir iş birliği ve mübadele suretiyle fikir, güzel sanatlar ve ilim sahalarında memleketleri arasında mümkün merteye tam mutabakat elde etmek ve aynı zamanda memleketlerinin içtimai hayatının ve müesseselerinin karşılıklı olarak anlaşılmasını temin eylemek gayesiyle bir Anlaşma akdini arzu eylediklerinden, bu maksatla mezkûr hükümetler tarafından usulüne tevfikan yetkili kılınan murahhaslar aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

Her Âkîd Hükümet, kendi ülkesinde bulunan üniversitelerde veya diğer öğretim müesseselerinde, diğer Âkîdın dili, edebiyatı, müesseseleri ve tarihi veya ona mütaallik diğer bilûmum mevzularla meşgul olacak kürsüler, dersler veya konferanslar ihdasını ve bunların gelişmesini sağlamak için elinden geleni yapacaktır.

Madde — 2.

Her Âkîd Hükümet, diğerinin ülkesi üzerinde, o memlekette kültür müesseselerinin ihdasını tanzim eden mevzuatın umumi hükümlerine uymak şartıyla, bu kabîl müesseseler kurabilecektir.

Madde — 3.

Âkîd Hükümetler, memleketleri arasında, üniversite personelinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, ilmi araştırma yapanların, teknisiyenlerin ve uzmanların mübadelesini teşvik edeceklerdir.

Madde — 4.

İki Taraf, üniversitelere ve yüksek enstitülere kayıt için memleketlerinin üniversite nizamnameleriyle kabîl telif olan kolaylıkları göstereceklerdir.

Madde — 5.

Hükümetlerden her biri, diğer Âkîd Taraf üniversite öğrencilerinin ve mezunlarının, kendi ülkesinde inceleme ve araştırmalarda bulunmalarına veya teknik bilgilerini tamamlamalarına imkân vermek üzere, para yardımları yapacak ve öğrenci bursları verecektir.

Madde — 6.

Âkîd Hükümetler, memleketlerinin ilim cemiyetleri arasında en sıkı iş birliğini imkân nispetinde teşvik edileceklerdir. Fikrî, edebî, bedii, ilmî, medeni ve içtimai alanlarda birbirlerine karşılıklı yardımda bulunacaklardır.

Madde — 7.

Her Âkîd Hükümet, kendi ülkesinde diğer Taraf vatandaşları tarafından yapılan ilmî ve kültürel araştırmaları, mümkün olduğu nispette, teşvik edilecektir.

Madde — 8.

Âkîd Hükümetler, akademik bir derece ihrazı veya muayyen hallerde, bir meslekin icrası için, diplomalar arasında muadeletin tanınabilmesi şartlarını tetkik edeceklerdir.

Keza, menşee memlekette yapılan yüksek tahsile diğer memlekette devam edilmesi halinde, evvelki tahsilin nazarı dikkate alınması şartlarını da incelemeye gayret edeceklerdir.

Madde — 9.

Her Âkîd Hükümet, (a) bir memleketin öbür memleket ülkesinde ve (b) bilmukabele bu so.1 memleketin de birinci memleket ülkesinde, üniversite personeline, öğretmenlerine, yüksek ve orta-öğretim öğrencilerine mahsus tatil kursları ihdasını teşvik edecektir.

Madde — 10.

Âkîd Hükümetler, kültürel ve meslekî iş birliğini inkişaf ettirmek gayesiyle, mütehassıslardan müteşekkil delegasyonların karşılıklı ziyaretlerini, davet ve para yardımı yolları ile, teşvik edeceklerdir.

Madde — 11.

Âkîd Hükümetler, memleketlerinde tanınmış ve terbiyevi bir gaye güden gençlere ve yetişkinlere ait teşekküllerin aralarında iş birliği yapmalarını teşvik edeceklerdir. Spor temasları ve izci seyahatleri tertibini, imkânları nispetinde, kolaylaştıracaklardır.

Madde — 12.

Âkîd Hükümetler, memleketlerin her birinde diğer memleket kültürünün daha iyi tanınmasını sağlamak maksadiyle, aşağıda gösterilen vasıtalarla birbirlerine karşılıklı yardımda bulunacaklardır:

- a) Kitaplar, mevkuteler ve diğer neşriyat;
- b) Konferanslar ve konserler;
- c) Sanat sergileri ve kültürel mahiyette diğer sergiler;
- d) Tiyatro temsilleri;
- e) İki memleketin kültürel hayatına mütedair radyo neşriyatı, filmler, plâklar ve diğer teknik ifade ve yayım vasıtaları.

Madde — 13

Âkîd Hükümetler aşağıdaki hususlarda da birbirine yardım edeceklerdir :

Eski eserlerin ve müze eşyasının, her memleketin bunları elden çıkarabildiği nispette, mübadelesi; Arkeolojik araştırmalar ve hafriyat ile tarihî âbidelerin muhafaza veya restorasyonu usulleri hakkında mütahassıslar arasında malûmat teatisi ve bu ameliyelerin icrasında iş birliği;

Âkîd memleketlerin mevzuatı dairesinde, müze eşyası kalıplarının alınmasına, kütüphanelerde mahfuz el yazılarının fotoğraflarının çıkarılmasına, bu el yazılarının muvakkat bir zaman için verilmesine ve tarihî incelemeler için, mahkeme ve kadastro arşivleri de dâhil olmak üzere, her türlü Devlet arşivlerine ait belge ve kayıtlardan faydalanılmasına müsaade olunması.

İşbu maddede derpiş edilen mübadele ve müsaade keyfiyetleri, her defasında, yetkili servislerin muvafakatına tâbi tutulacaklardır.

Madde — 14.

Âkîd Hükümetler, iki memlekette her biri hakkında, mektep kitaplarında bulunduğu kendilerine bildirilebilecek olan yanlışlıkların tashihini temin etmek için, ellerindeki vasıtalarla ve dahili mevzuat çerçevesi içinde hareket edeceklerdir.

Madde — 15.

Âkîd Hükümetler, her iki memleketi ilgilendiren kültürel ve ilmi meseleleri incelemek üzere, eksper toplantıları ve konferanslar yapılmasını teşvik etmenin muvafık olup olmayacağı hususunda istişarede bulunacaklardır.

Madde — 16.

İşbu Anlaşmanın ön söz anlamına uygun olarak tatbiki maksadiyle, mutlaka Devlet memuru olmaları icap etmeyen, altı üyeden müteşekkil bir daimî karma komisyon kurulacaktır. Bu komisyon, biri merkezi Ankara'da ve üç Türk üyeden, diğeri merkezi Paris'te ve üç Fransız üyeden müteşekkil olmak üzere, iki şubeyi ihtiva edecektir.

Türk üyeler, Türkiye Millî Eğitim Vekâleti tarafından, Türkiye Dışişleri Vekâleti ile anlaşarak, tâyin edileceklerdir.

Fransız üyeler, Fransa Dışişleri ve Fransa Millî Eğitim Vekâletleri tarafından müştereken tâyin edileceklerdir.

Her liste, tasvip edilmek üzere, diplomatik yoldan diğerk Âkîd Hükümete tevdi olunaacaktır.

17 nci maddede derpiş edilen komisyon toplantıları dışında ve işbu Anlaşmanın Tarafları arasındaki irtibatı sağlamak üzere, Paris'teki Türkiye Büyükelçiliği Fransız Şubesi nezdine, Ankara'daki Fransa Büyükelçiliği Türk Şubesi nezdine birer temsilci tâyin edeceklerdir. Şubelerden her biri, derpiş edilen toplantılar arasında, komisyon çalışmalarının faydalı surette hazırlanmasını sağlamak maksadiyle, istişare için diğerk Tarafın mümessiline baş vurabilecektir.

Madde — 17.

Daimî karma komisyon, ihtiyaç duyuldukça ve senede en az bir defa, sıra ile Türkiye'de ve Fransa'da, genel kurul halinde toplanacaktır.

Başkanlık, daveti yapan memleketin komisyondaki üyelerinden biri tarafından, kâtiplik ise davet olunan memleketin bir temsilcisi tarafından yapılacaktır.

İhtiyaç halinde, bu komisyon teknik müşavir olarak eksperler bulundurabilir.

Madde — 18.

1. Karma komisyonun ilk vazifelerinden biri genel toplantılardan biri sırasında, işbu Anlaşma

nın tatbikına mütedair teklifler hazırlanmasına tevessül etmek olacaktır. Âkîd Hükümetler tarafından tasvip edildikten sonra, söz konusu teklifler işbu Anlaşmaya bağlanacak ekler halinde toplanacaktır. Âkîd Hükümetlerin muvafakati, nota teatisi suretiyle tebliğ edilecektir.

2. Daha sonra, karma komisyon Anlaşmanın işleyişini tetkik edecek ve eklerde zaruri görülecek değişikliklerin ve ilâvelerin yapılmasını Âkîd Hükümetlere teklif eyliyecektir.

3. Daimî karma komisyonun toplantıları arasında da, eklerde değişiklikler yapılması, şubelerden her biri tarafından, diğerinin muvafakatine bağlı olarak, teklif edilebilecektir.

4. Eklerde yapılan değişiklikler, Âkîd Hükümetlerce tasvip edildikten sonra yürürlüğe girecektir. Bu tasvip keyfiyeti, nota teatisi suretiyle tebliğ edilecektir.

Madde — 19.

Her Âkîd Hükümet, işbu Anlaşmanın tatbikatından olarak kabul edilecek hükümlerin icrasına tevessül eyliyecek teşekkülleri veya şahısları tâyin eylemek imkânına sahip olacaktır.

Madde — 20.

İşbu Anlaşma, tasdikını mütaakıp, tasdiknamelerin Paris'te teatisinden 15 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde — 21.

İşbu Anlaşma beş yıllık bir süre için akdolunmuştur. Bu beş yıllık sürenin bitiminde, iki taraftan birinin altı ay önceden ihbarı ile feshedilebilecektir.

Yukardaki hükümleri tasdikan, aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu Anlaşmayı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

17 Haziran 1952 tarihinde Ankara'da, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Hükümeti adına
Dışişleri Vekili
F. Köprülü

Fransa Hükümeti adına
Dışişleri Vekâleti Müsteşarı
Maurice Schumann
J. T. de Saint - Hardouin

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16	VII . 1953 ve 1/541
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17	VII . 1953 ve 4/357
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	19	518
		23	71
		24	678:679,681,682,686,755:758

[Birleşim : 109 — 219 sıra sayılı Basmayazı 109 ncu Birleşim Tutanağına bağlıdır.]